

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím:

Az első királydíj

Forrás:

Pesti Napló

3p.

(Hely)

1920 II. 8.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

308

Hely

Idő

"1866"

Személy

Helyezés

308

Az első „Király-díj“

— Régi világ régi írásokból —

A hivatalos lap a legszárazabb olvasmány azok számára, akiknek éppen abban a lappéldányban nincs valami keresni valójuk. De a hivatalos lap, mint relikvia nagyon érdekes. A körmönfont hivatalos stílus egy egész világot tár fel előttünk. Fontos közügyeket és apró emberi dolgokat, amelyek a csódhirdetmények, körözések és más hasonló címek mögött bujnak meg. Ezek a jelentéktelen közlések is milyen beszédesek. Itt van a kezünkben az 1866-iki hivatalos lapnak egy pár példánya s ahogy lapozgatjuk, mennyi érdekesség színesedik meg előttünk a régi multból. Még romantika is van benne, a Jókai-regények és a népsziművek meséinek alakjai lépnek ki az őreges betűk közül.

Egy engedély mellett, amely szerint a Perzsaországban fekvő Ormis városi születésű Izsák József kaldeji keresztény lelkész „célba vett templom-építés tekintetéből Magyarország területén négy hónapig könyörödományokat gyűjthet”, ugyanolyan szerény betűkkel nyomva olvasható, hogy

„Ő császári és apostoli királyi Felsége Budán 1866 Február 3-án kelt legmagasb elhatározásával a lótenyésztés emelése érdekében, császári versenydíjak fejében további 10 évre évenként 6700 db aranyat, továbbá 1867-től kezdve egymásutáni három esztendőre lótenyésztési jutalmak és érmekre évenként 3600 és a tenyésztésre alkalmas magánmének tartásáért engedélyezett segélyezésekre évenként 1600 db aranyat legkegyelmesebben engedélyezni méltóztatott“.

Ez a sok arany azonban, amely a mai szegény világban horribilis kincs, nem lett ám mind a

miénk, mert a közlemény később ezt mondja:

„A versenydíjakból Magyarországra esik 1600 db arany, mely a pesti futtatásra azon megjegyzéssel engedélyeztetett, miszerint ez, ahelyett, hogy mindaddig Junius hó 1-én tartatnék, jövőben évenként Május hó első felében megtarthassék és ez utóbbi esetben a pályázatokra kiszabott távollás a 1-ső császárdíjra 2 angol mérföldre le szállithassék“.

Hogy a bürokratizmus akkor is élt már, annak egy kedves példája egy adóügyi hirdetmény, amely Zalamegye felterjesztése alapján bizonyos Heythum Adolfot (nyugodjék békében szegény) köröznék, mert adóhátraléka van. Szigoruan meghagyja az írás, hogy ha „nevezett egyént“ feltalálják, az illető összeget Zalamegyéhez juttassák és minden esetben jelentést tegyenek. Csak ezután következik az idézés, amelyből megtudjuk, mivel is tartozik ez rettenetes Heythum. Ime:

Idézés. — Heythum Adolf előbb alsó-kraljevitzi lakos, jelenleg ismeretlen tartózkodásu egyénnel felhivatik, miszerint 1 fnt 20 kr. személyi adótartozását az alsó-kraljevitzi községi pénztárba 1866. május 30-ig annál bizonyosabban lefizesse, minthogy ellenesetben ugyanott hátrahagyott ingóságait az érintett napon nyilvános árverés útján eladatni, a bejövendő vételárból adótartozása kielégíteni, netán fennmaradandó összeg pedig bíróság letéteményeztetni fog. Perlakon, 1866. évi április hónap 20-án, a szoglabíró ur hivatalos távollétében Zakál Henrik m. k., megy. esküdt.

Es ennyi írás, intézkedés, jelentés ezért az 1 forint 12 krajcárért. Lehet, hogy még ma is folyik az eljárás Heythum Adolf ellen.

Már egészen más összegek szerepelnek abban a körözésben, amelyet a cs. kir. stanislai kerületi törvényszék adott ki a halirzi adóhivatalban történt betörés ügyében. Négy oldalon sorolják fel az ellopott értékeket, amelyek kötelevek, magánoklevelek és drágaságok csoportjára vannak felosztva.

Érdekes a „drágaságok“ közül néhányat felsorolni, hogy mi volt akkor az áruk:

1 ezüstóra és kulcs 6 fnt 30 kr. értékben, két cikk korál, 1 drb Souveraindorral, 4 drb régi ezüst pénz, 2 gyűrű és 1 fülbevaló ezüsből 24 fnt 50 kr. ért., 7 cikk korál lepecsételve 14 fnt 70 kr. ért., 1 arany hengeróra 31 fnt 50 kr. ért., 1 ezüst ismétlő óra pecsétnyomóval 6 fnt 30 kr. ért., 308 drb korál 1 fnt 5 kr. ért., 7 füzér detto 9 fnt 45 kr. értékben.

De talán még mulatságosabban hat a maga áraival ez a körözvény, amely szerint „Pestmegye közönségének folyó évi február hónap 19-én 3613. szám alatt kelt jelentése szerint Vörösváron február hónap 12-én éjjel Herbst Mártonnál, a ház ablakánál erőszakos feltörése után, ismeretlen tettesek által következő tárgyak lopattak el, u. m.:"

6 drb lepedő	12 fnt — kr.
8 drb törülközőkendő	2 „ 40 „
8 uj asztalkendő	10 „ — „
30 rőf vastag vászon	18 „ — „
6 drb női ing	10 „ — „
4 drb férfi ing	8 „ — „
1 női dolmány kék posztóból	8 „ — „
3 asztalkendő (abrosz)	18 „ — „
1 drb vörös női nyakkendő	4 „ — „
4 gyermeking	6 „ — „
36 drb kolbász és hurka	4 „ — „
40 font disznóhus	8 „ 50 „

A lopások, gyilkosságok nagy szerepet játszanak ebben a hivatalos lapban. Véres eset szomorú löse lehetett a szegény Oravec János, zólyomzói házaló, aki „ismeretlen tettesek által meggyilkolva találtatott“. Aradmegyében, a borosjenői községhez tartozó ravina erdőn ment keresztül, és ott gyilkolták meg, a pénzt és a nála lévő gyolcsokat és tarka kendőit ellopták. „A ravina erdő tükre“: bizonyára ezen a címen írják meg a mai riporterek az esetet.

Hirtelen Rózsa Sándorra gondolunk, pedig Rózsa Józsefet körözik más helyen. A bajai megyei börtönből szökött meg, s a „személyes leírás“ szerint szép szál, barna haramia lehetett. Egészen